

BARSA.

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.
Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautóval küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

H I R D E T É S E K
Négyhasábos perit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenléti 12 fill., többszörre 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szóig 2 kor. 60 fill., azontúl minden szó 2
fillérével számítottak.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk fizetendő minden levélhirdetés-íródnak, elő-
fizetőknek, vagy a gyakori hirdetések tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→→→ vasárnap reggel. ←←←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalban
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

4385/1904. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelmi miniszter ur a m. kir. belügyminiszteriummal egyetértőleg folyó évi szeptember hó 26-án keletve kiadott intézményében Léva város közönségének fölterjesztésére engedélyezte, hogy a lévai vasúti állomáson és kitérőin feladott, vagy onnét leadott szállítmányok után az eddig megállapított volt 3 fillér vámilleték helyett métermázsánként 4 fillér szedessék a legalább 100 métermázsas súlyú méziszap és répaszelet rakomány kivételével, mely ezután is csak az eddigi 3 fillér vámelegységgel lesz megterhelve.

Ugyanezen engedélyokirathoz kiterjesztett a vámszedési jog a Léva—kálnai közút azon részére is, mely az 5774 km-től a 33. számú hidig terjed — kimondván ugyanis, hogy ezen utrész szintén vámtárgyat képez, — miért is a vámtárgyak ezen kiterjesztése folytán elcsúsz a magánosoknak azon igénye és pedig az engedélyokirat kelteinek idejétől, vagyis f. évi szeptember hó 26-tól kezdődőleg, — hogy szállítmányaik után a befizetett vámdíjak visszatérítését követelhessek.

Az engedélyezett 4 filléres vámelegység életbeléptetése idejéül Léva város képviselőtestületének 4205 számú határozatával folyó évi november hó 15-ik napja állapított meg, mely időponttól kezdve a lévai vasúti állomáson fel, vagy leadandó szállítmányokra nézve a vámdíj-szedés és kezelés az új engedélyokirathoz biztosított jogok alapján a felelő illetékhez és a vámtárgy kiterjesztéséhez képest történik.

Miről az érdekeltség ezen hirdetmény-nel értesítettik.

Léva, 1904. november 12.

Bódogh Lajos
polgármester.

Vásárcsarnok.

A városi képviselőtestület határozata következtében a Kossuth Lajos téren disztelenkedő pecsenyesütő bódékat a tavasszal lebontják s áthelyezik a honvédtutcai városi telekre. Nem hiszszük, hogy léteznék valaki a városban, ki ezen eszmét helyesléssel ne fogadná,

miután jobb megoldását ennek a régen vajudó kérdésnek csakugyan nem tudjuk. Mikor a városháza épült, akkor az volt a terv, hogy ezzel szemben a mostani Klain-féle telken fogjuk felépíteni a pecsenyesütő boltokat sime most látjuk, mily helyre nem hozható tévedést követünk volna el, ha ezt a gondolatunkat tetté hagytuk volna érelődni. Nem helyeseljük azt sem, hogy a városház disztelen épületét a zöldség piac szeméttel veszszük körül, de erről is ráértünk gondolkozni, ha előbb a vásárcsarnok kérdését megoldottuk.

Igen is, első és főteendőnk, hogy a régi ósdi fabódék, a lacikonyhák eltűnjenek a föld felszínéről, mert nem csak hogy a város díszére nem szolgálnak, de közisztaság és közegészség szempontjából nagyon is kifogás alá esnek. Kormos, füstös falaik, nyitott helyiségeik, hova a szél a port beveri, hol bűz és piszok fogadja az embert már messziről, már nem ebbe a modern korba valók. S mondhatjuk, ha valaki egy pillantást vet a szép és disztelen városházára és egy másikat előtte, a főtéren disztelenkedő fabódéokra, melyek a villamos ivlámpák fénye alatt a misztikus, sötét tömeget képviselik, nagyon vegyes érzelmek fogják meglepni. Helyesen tette a képviselőtestület, hogy kimondta az utolsó szót s hogy eltávolítja ezt a disztelenséget a főtér legszébb helyéről.

Ezen eltávolítással azonban ismét előtérbe nyomul az a kérdés, hogy ott, a hová tervezik, ismét ezeket az ósdi favázakat állítsák-e fel, avagy részére egy külsőleg is tetszetősebb s belül a higiénia követelményeinek is megfelelőbb épületet emeljenek! Talán felesleges is a mellett érvelni, hogy ezeknek a fabódéknak véglég el kell tűnniök, ezek már nem ezen világba valók. Hanem e helyett a városi tanács által tervezett helyen olyan vásárcsarnokot

építsünk fel, a melyben a pecsenyesütők, esetleg a pékek is elférjenek. Építsünk egy vásárcsarnokot az utca egész hosszában olyképen, hogy ez megfelelő nagyságú kisebb nagyobb boltokra osztatnék fel, a melyek természetesen olyképen volnának berendezve, hogy külsőleg se ütneek el az utca képétől, sem a környék lakóira nem hatnának zavarólag.

Hogy mily nagy fontosságú volna ilyen vásárcsarnok létesítése, azt közegészség, közisztaság és közrendészet szempontjából hirtelenében el sem tudjuk képzelni. A hust nem éri a forró nap és óriási por, mely most a főtér nyitott deszkáin nem kellemes látványt képez. Nem romlik s nem pállik úgy a hus s könnyebb annak orvosrendőri ellenőrzése is. A zárható, tiszta kis boltban esetleg jégsezkrény is tartható s nem kell a hentes legénynek reggelenként be s este kicipelni a jégverembe a hust. Fizetnének a bérlők a szép és tiszta helyiségekért valamivel többet, de a közönség is szívesebben vásárolna ott hust, ahol látja a tisztaságot és rendet. Így megszaporodnának a hentesek vevői is, tehát nem vesztenének semmit. De igen is nyerne és pedig sokat nyerne a fogyasztó közönség, mely a pénzeért nem napon sült, poros állott hust, de mindenkor tiszta és friss árut fog kapni.

Ez pedig még némi áldozatot is megér, ami különben csak látszólag áldozat, voltaképen pedig egy szép kilátással kecsegtető s jövedelmezőnek ígérkező tőkebefektetés.

A hely pedig megfelel a kívánt célnak, mert nem esik messze a főtér-től, sőt annak közvetlen közelében van. Azonban még az sem volna baj, ha távolabb esnék a főtér-től, miután előbb-utóbb úgy is hozzá kell ahhoz a gondolathoz szoknunk, hogy a piacot elhelyezzük a Kossuth Lajos térről. S a mikor az élelmi piacról van szó, mind-

egy annak, hogy hol van, mert a vevő közönség ott keresi, ahol találja. S Léva városa, amint az új tanítóképző intézet felépítése után fogjuk látni, annyira fejlődik, hogy az élelmi piac forgalma minden külső nyomás nélkül más felé fog terelődni.

Ez azonban ismét más kérdés, melyről alkalom adtán nem fogjuk elmulasztani megjegyzéseinket megtenni. A mi most előtünk áll, az, hogy a pecsenyesütők és pékek, esetleg gyümölcs-árusok részére alkalmas és megfelelő vásárcsarnok építéséről gondolkozunk, mert ez csakugyan akuttá vált.

Szózat*)

a magyar népvételekhez.
(Folytatás.)

De ha az ország sok ezer tanítója között nem akad egyetlen egy, ki minden lehető meg ne tenne a pontos iskolalátogatás előmozdításának érdekében: a tanítók egyetértő, legkomolyabb törekvésének is szárnya szegődik, ha a népvételek más tényezői nem teljesítik e téren kötelességeiket.

S épen itt vannak a legszomorúbb tapasztalataink! *Akik arra volnának hivatva, hogy a hanyag szülőket kötelességük teljesítésére szorítsák, gyakran maguk is a kötelességszegők közé tartoznak; de ha nem így van is: annál gyakoribb eset, hogy korlátolt felfogásuk, vagy kényelemszeretők folytán a tanítók sürgető bejelentéseit kelleltenül, sőt ellenséges indulattal fogadják, alattomos támadásokkal, vagy nyílt üldözéssel viszonzozzák.*

A népiskola dolgaiba a legtöbben beleavatkoznak, sokan kívánnak azokban (gyakran a hozzá szükséges belátás hiányával is) rendelkezni; de kevesen szeretnek a népvételek oltárán áldozni, a körül fáradozni, — s legkevésbé vannak azok, akik készek az még kellelmetlenségek elviselésével is szolgálni és itt a tanítót ösztönözni támogatni.

*) Szívesen adunk helyet a külsőben álló eszmék tisztázása céljából ezen érdekes, sőtban eredeti és értékes cikkeket.

T A R C Z A.

Becsapott örmény.

I.

A zöld zsálugáteres ablakokból alázatos köszöntések hangzottak ki, — mikor Áspis, az örmény végigment a nyáradföldi főutcán. A férfiak dörmögve vették le a kalapjukat, az asszonyok pedig félresimítván homlokukról a fejkendőket, ami körülbelül annyit jelentett, mint a férfiak kalaplevétele, szorongva sipogták:

— Csókolom a kezit, nagyságos ur!

Csak így: nagyságos ur! És a világról el nem botlott volna egyiknek is a nyelve, hogy valahogyan tekintetes urat mondjon.

Tehtetes ur már nem volt Nyáradfalván. Kipusztult, kihalt ez a nemes uri nemzedék, az utolsó tiz esztendővel ennek előtt tették sírba, a nyáradmenti temető szomorú fűzei alá, a családi kriptába. Aki követte, az már nagyságos ur volt. Áspis, a gaz kis örmény, a kicserzett kordoványbőrű faluvégi boltos, akiből ur lett, a falu ura.

Áspis mosolyogva ment a főutcán. Jó kedve volt s apró, zöldecs fényű szeme egyre ugrált csontos üregében. Valóságos táncolt az a két sóvár, éhes szem. Kiugrott a házak födelére, levetette magát az udvarokra, fölkapaszkodott a kutágásokra, kikarikázott a kertekbe. Áspis bele szeretett volna kacagni a napfényes levegőbe. Minden, minden az övé itt. Az egész falu és az egész határ. Aki csak itt lakik, az mind az ő szellőre, szolgálja. Áspis, a gaz kis örmény kinyujtotta kezét a levegőbe. Mintha megakarná simogatni,

Ez is az övé, a levegő is. Ha neki úgy tet-ezenék, még azt se szíhatná itt senki. De ő jó ember, nagyon jó. Mindenkinek ad a levegőből, még a halnak is, amely Nyárad vizéből néha kiveti magát a partra. Ő nem tehet róla, ha a hal megdöglik a levegőn. És miért is hasonlít az ember néha annyira a halhoz?

Áspis gondolkozott, de ez nem volt neki kellemetlen. Szeretett gondolkozni. Ebben különbözött a többi embertől, aki Nyáradfalván élt. Ez így helyes, ez így jó. Az Áspis feje káptalan, elbírja ő az egész falu gondját.

Egyszerre elkomolyodott. Ott a fő-utca közepén gögösen terpeszkedett egy tornácos ház. Öreg, megvedlett épület. A tornác kő-kockáit kiette az idő, az oszlopok megrepedeztek. A ház tetejét belepte a moha, a falakat végigverte az eső és sötét vonalakat húzott rajta, mint egy öreg, megviselt arcon a köny. Es Áspis mégis úgy érezte, hogy ez az épület gögösen néz rá. Miért?

Áspis szitkozódni szeretett volna. Ez volt az egyetlen ház, a mely nem volt az övé. Az egyetlen valamennyi közül.

II.

Az öreg Gácsi Tamás ott gubbasztott a tornácra és melengette magát a napfényen. Nagyon vén ember volt már. A hatvánt meghaladta; a szakála hófehér, a bőre kiaszott, a csontja zörgött. Ugyan ember, akiről azt mondják, hálai jár belé a lelek.

Áspis belépett hozzá:

— Adjon Isten tejes ur!

Tejes ur. Ez volt a Gácsi. Más fajtája

ez az urnak, a világról sem tekintetes ur, de azért ur.

Az öreg Gácsi fogadta:

— Hozott Isten!

Tegezte az örményt. Az ilyen öreg ember mindenkit tegez. Még a vicispánt is. Azt mondja neki:

— Szervusz uram öcsém!

Ez kijár neki. Már tudniillik nem a viceispánnak, hanem az ilyenfajta öreg embernek a bizalmaskodás.

Áspis felült a tornácökönyökőre.

— Hogy mint van tejes ur? — kezdte a diakaruzat.

Az öreg nem felelt és mégis felelt. Elkezdett főhögüni és hápogott-krárogott, hogy majd kiszoritotta a lelkét. Jó fertályóra mulva nehezen kinyögte:

— Látod!

A gaz kis örmény élvezte. Tetszett neki az öreg kinlódása és örömeiben szinte dobolni kezdett lábával a tornác falán. De legyűrte magában az örömet és aggodást szinlelő hangon mondta:

— Vigyázzon az egészségére tejes ur!

Az öreg bosszusan ütötte fel a fejét:

— Vigyázzak? Elhagydülte ezt már Szent Dávid. Hirből sem ismerem én már az egészséget.

Áspis megingatta a fejét.

— De hát mi lesz?

— Meghalok! — jelentette ki keményen az öreg és nézte a csizmaszárát, amelyen már megfakult a varrás. Ugy járok, mint ez a csizma. Széthullok egyszer.

Áspis az gondolta: no most helyben

vagyunk. Köszörült egyet a torkán és újra kezdte:

— Látja, tejes ur, magának már ugy sem telik sok öröme ebben a házban. Mi? Nem igaz? Látja! Hát mondom magának, miért ragaszkodik úgy hozzá? Miért?

Az öreg riadtan nézett az örményre s csak ennyit felelt: Mert!

— Jó. Hát legyen így. De látja, nekem kellene ez a ház. Hiányzik. Adja el.

— Nem.

— Jó pénzért.

— Semmiért.

— De mégis.

Az öreg elgondolkodott.

— Van nekem egy unokám, — kezdte, — arra hagyom. Aztán itt akarok meghalni. Itt születtem.

Az örmény gondolt egyet:

— De ki mondja, hogy ne haljon meg itt?

Az öreg rábámult az örményre;

— Hogy érted?

— Adja el s én beírom a kontraktusba, hogy halála napjáig benne lakhat.

— Hm.

Az öreg éppen az nap kapott levelet az unokájától. Azt írta a kölyök, hogy pénzre van szüksége, sok pénzre. Ez jól jött.

— Hát csináljunk egyezséget! — mondotta. Te fizetsz most nekem ötszáz forintot, aztán minden hónapban amíg élek, husz forintot; minden héten küldesz nekem három kupa lisztet s én oda adom neked a házamat, de úgy, hogy benne lakjam holtom napjáig, neked adom a kertet, a háttérben tisz-

A népiskola nevelőhatása érdekében az volna az eszményi állapot, ha a tanítónak az iskolamulástások megtorlása dolgában egy szót szólania, egy tollvonást tennie nem kellene, de ha már ez így nem lehet: nagyon kívánatos lenne, hogy a törvény a tanítót tekintetben bármikor és bárhol jöhetné méltatlan támadásokkal szemben különös védelemben részesítse!

A helyzet alapos javulását csak úgy remélhetjük, ha a helyi előljáróságokat, iskolaszékeket már egyszer a legszorosabb ellenőrzés fogja kényesíteni a törvénynek s a felsőbb hatósági rendeleteknek pontos megtartására.

Törvényekkel, rendeletekkel bőven el voltunk látva eddig is. Törvénytiszteletről, kötelességéről van szükség mindazon körökben, melyek a végrehajtásra, az ellenőrzésre hivatva vannak.

A népnevelés nem egy osztálynak érdeke, hanem az egész nemzetnek legfontosabb közügye. Ennek munkájából — ha teljes sikert akarunk — becsülettel ki kell venni a maga részét a nemzet, a társadalom minden rétegének. A csodák kora elmúlt, mai napok nagy dolgokat csak eszközkei bevégezni nem lehet. Ha a közreműködő erők nem állanak arányban a feladattal, a valószínű eredmény: keserű csalódás.

Talán sehohsem beszélnek annyit a népnevelésről, mint nálunk. Népünket valóban nevelni kell; de nem szabad elfelejteni, miszerint következetes szoktatás és jó példa a nevelésnek fő főszerzői közé tartoznak. Hogyan várhatunk a közneptől törvénytiszteletet, ha folyvást azt tapasztalhatjuk, hogy elnézésökkel, mulasztásaikkal éppen azok adnak alkalmat a törvény megrontására, akik annak végrehajtására volnának hivatva!

Azon ellenetét, hogy az iskolakötelezettségre való törvényes rendelkezéseket a népre való tekintetből nem lehet, vagy nem szabad szorosan alkalmazni, csak a kényelemszeretnek, vagy a népnevelésügy lenézésének, kicsinylésének szines takarója. A népre nem az iskolakötelezettség rója a leg súlyosabb terheket, az iskolakötelezettség első sorban éppen a nép gyermekeinek érdekében (ennek védelmére) lett törvénybe iktatva; ezekből nem az következik, hogy a törvény ide vonatkozó §-át és az annak alapján kibocsátott rendeleteket nem lehet és pedig a köznépre való tekintetből nem lehet végrehajtani.

A népiskola rendszeres, jó, nevelő hatása munkát csak akkor vezethet, — haza, egyház s emberiség iránt való sokoldalú kötelezettségeinek tisztességgel csak úgy felelhet meg, ha részére a sikeres munkásságnak összes alapfeltételei biztosítva lesznek. Ennek az igazságnak tudása — azon módok keresése mellett, melyeknek segítségével a köznépi gyermekeinek pontos iskolalátogatását könnyíteni lehet — minden irányban erőink teljes mértékéig fokozott tevékenységre buzdítson mindnyájunkat. Hirdessük a népiskolai növendékek pontos iskolalátogatásának nagy fontosságát a szülőkkel

hold szántómat és azt az erdőrészt, amelyik az enyim.

Az örmény majdnem, hogy a levegőbe nem ugrott örömeiben. Mindjárt be is ment a felső házba és megírta a kontraktust. Az öreg felvette az okulárát és elolvasta. Szóval-szóra úgy volt, ahogy ő mondta. Az örmény lefizette az ötszáz forintot, sőt mindjárt megtoldta husz pengő forinttal, az első hónap rátájával s aláírván közösen a szerződést, hazament s elküldte természetben az első hétre szóló fizetési részletet is, s listet is. Otthon pedig meglehetősen dörzsölte kezét Áspis és diadalmasan dünnyögte maga elé:

— Most már az enyém minden. A vén számár nem éri már meg a jövő tavaszt.

III.

Aspis az utoljárt járta. Az orvosok ott sűrűtek-forgolódtak körülötte, három is, birneves orvos-tanárok, akiket Pestről hozatott. Aspis érezte, hogy neki már befellegzett. Hiszen nem csoda, lehetett tán vagy hetven éves már. Az orvosok ott tanácskoztak körülötte és azt mondták, nagy a veszély, mert Áspisnak rossz az epéje és a mája. És Áspis gondolkodott. A gondolkodás volt az élete és elgondolta, hogy ime meghal úgy, hogy még sem az övé körülötte minden. Az a ház, a nagy tornácos épület a fő-utcán még mindig nem az övé. Harminc év előtt vette

való érintkezésében, összejövetelekben, a sajtó terén, egyeztetve: mindenütt, ahol csak erre alkalom nyílik. — hogy ami aránylag még mindig keveseknek képezi meggyőződését, azt közvéleménnyé izmosítsuk. Kérjük fel erre a célra egyesületeink utján a hatóságok erélyes támogatását; kérjük e tárgyra a magas kormányzat becses figyelmét, hogy ha legközelebb a népoktatás ügyére vonatkozó javaslat törvényhozási tárgyalás alá kerül és midőn az iskolakötelezettség végrehajtását szabályozó miniszteri rendelet szerkesztésének ideje elérkezik: a magyar népnevelők felszólalása a nagy célnak megfelelően érvényesülhessen!

Pápan.

A pápai ev. ref. egyházmegyei tanító-egyesület LXIII. közgyűlésének megbízásából:

Tóth Kálmán

a pápai ev. ref. egyházmegyei tanító-egyesület elnöke.

Láng Mihály Barabás Lajos

áll. tanítóképző intézeti igazgató. ev. ref. tanító.

(Vége.)

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án tartotta havi ülését Simonyi Béla alispán elnöklésével.

Az alispán a közigazgatás rendes menetéről tett jelentést és bejelentette azt is, hogy a pénzügyminiszter Kosszólányi Atilla számvizsgáló, a lévai kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt ar.-maróti kirendeltség főnökét Budapestre helyezte át és helyét Zseidlik Károly számvizsgáló, a lipótszentmiklósi kirendeltség főnökének áthelyezésével töltötte be, aki állását el is foglalta. A vármegye területén a járási számvivői teendőkkel való megbízással R. Jey Kálmánt az ar.-maróti, Turcsányi Istvánt a verébelyi, Tuszka Edét a garaszentkereszti járásba pénzügyi számtisztké, Szent Iványi Endrét a lévai járásba pénzügyi számmellenőrré nevezte ki a pénzügyminiszter.

A kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy október hóban befolyt egyenes adóban 151023 kor. 22 fillér, 1903. október havában 97880 kor. 29 fillér, ez idei októberben több 53142 kor. 93 fillér. Az 1904. év január-október hónapokban befolyt 1382597 kor. 84 fillér, a múlt év hasonló időszakában 942532 08 fillér. Ez évben több 440065 korona 76 fillérral.

H. mentességi díjban f. év októberben befolyt 7817 kor. 25 fillér, múlt év októberében 2955 kor. 60 fillér, ez idén több 4861 kor. 65 fillérral. A folyó év január-októberben befolyt 24279 kor. 56 fillér, a múlt év hasonló időszakában 10515 kor. 44 fillér, a folyó évben több 13764 kor. 07 fillér.

A kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy az 1904/5. iskolai évre a vármegye 22 állami iskolájában 3872 tanuló iratkozott be, ezek közül 1912 fiú és 1960 leány. A kik közül magyar anyanyelvű volt 421, német 384 és tót 3069.

A simonyi-kisugróci áll. népiskolát a múlt hó 22-én vette át Simonyi Béla alispán az érdekeltek közösek előjárói és nagy közönség jelenlétében s a kinevezett gondnokság tagjainak adta át.

Bejelentette a tanfelügyelő, hogy október 8-án Léván az irtalmas nővérek vezetése alatt álló róm. kath. polgári leányiskola ünnepélyesen felavattatott. Ezen intézet felépítése körül a hercegprímás áldozatkészségén kívül a nemzeti népnevelés lelkes, buzgó és áldozatkész barátja és támogatója, Báthy

meg a Gácsi Tamástól s annyit fizetett érte az alatt, hogy Pesten akár négyemeletes házat vehetett volna már azért a pénzért. De hiába! Az a Gácsi csak nem akar meghalni. Már kilencven éves talán és esze ágában sincs elbucuzni a világtól. — Áspis feljajgatott az ágyában. Tisztán érezte, hogy ha ő meghal most, hát azért a Gácsiert hal meg. — Ez a harminceztendő várokozás rontotta el az epéjét és a máját. — Áspis fölajjgattott. Az orvosok aggodva szóltak rá:

— Csak csendesen, csendesen...

Levelet hoztak. Ki küldte? Gácsi Tamás. — Ne bánts! — mondták az orvosok. — Ne olvassa el. Önnek nem szabad olvasni. Áspisnak kigyult a zöldfényű szeme. — De ezt elolvassom!

Vajjon mi lehet benne! Mit akarhat? Hát ha fölbotja a szerződést, vagy azt írja: — Holnapra meghalok!

Elolvasta. Ez volt benne írva: Hallom, beteg vagy. Jó egészséget kívánok. Látod, én már ötven esztendeje beteg vagyok, de még élek. És nem is halok meg. A mi családjunkban száz évig élnek az emberek. Szervusz! Áspis hátra esett az ágyban és rögtön meghalt — epeümlésben.

Pakots József.

László lévai prépost-plébános szerzett elismerésre és utánzásra méltó érdemeiért.

Kiváló érdeme az intézetnek, hogy abban felekezeti különbség nélkül nyer a leány-növendék oktatást és nevelést. E tény tanuskodik Báthy László prépost fenkölt gondolkodásáról.

A vármegyei tiszti főorvos jelentette, hogy a közegészségi állapot az elmúlt hónapban kedvező volt.

Közegészségi tekintetből megvizsgált iskolák közül szufoltnak találtatt az alsó-szadányi, a baraszklenői, a kistapocásányi és lédeci, ez utóbbiban ülhely sem jut minden gyermekre. — r. t.

Különfélék.

— **Városi tisztújító közgyűlés** Barsvármegye alispánja Léva r. t. városi tisztújító közgyűlést f. évi december hó 1-8-án napjára tűzte ki. Az új tisztviselők 1905. évi január hó 1-én lépnek hivatalukba.

— **Boleman Lajosnak**, a besztercebányai törvényszék elnökének a király a kuriai bíró címét és jellegét adományozta.

— **Kitüntetés** A király dr. Mogán Armin, a besztercebányai 16-ik honvédegyezred ezreorvosának sok évi hű és buzgó működése elismerésül a koronás arany érdemkereszttel adományozta. A kitüntetett ezredorvos évekként ezeótt Léván állomásozott és társadalmunknak széles körben ismert, rokonszenves tagja volt.

— **Iskola felavatás** Szép ünnepély folyt le f. hó 9-én Garam-Kezsin. Ugyanis az újonnan épített r. kath. iskola épületét áldotta meg Báthy Gyula esperes plébános. Az új iskola az újabb igényeknek megfelelő, két tanteremű, tanítói lakásokkal felszerelt szép épület; mindenre a közönség áldozatkészségéről tanuskodik. Az ünnepélyen a környékbeli intelligencia is jelen volt; Léváról Báthy László prépost, Komoskó Béla dr., Bollen Adolf s. b. A szerzárás után Báthy Gyula esperes-plébános mondott szép beszédet — természetesen magyarul — az iskola felépítéséről, ezután Hámos Péter dr. kir. tanfelügyelő köszönetet mondott Báthy Gyulának a magyar nevelésügy nevében azon áldozatkész buzgóságáért, melylyel az iskola felépítését lehetővé tette és azon nemes, hazafias törekvéseiért, melyekkel a magyar nyelvet és a nemzeti szellemet ezen tót s külső közönségekben diadalra juttatja. A jelen volt urak Báthy Gyula vendégszerző házában Garam Újfaluban ünnepi ebédre voltak hivatalosak.

— **A piaristák temploma**, mely belső restaurálás céljából már 6 hete zárva volt, ismét megnyílik az ájtatoskodó közönség számára. Az első ünnepélyes isteni tisztelt, melyet Gácsér Endre főgimn. tanár szt. beszéde előz meg, folyó hó 20-án a szokott időben d. e. 9 órakor tartatik meg.

— **Kinevezések** Bézy Ferenc hajdubüszörmenyi és Jaszenovics Ödön dévai adógyakornok a lévai adóhivatalhoz adótekké; Klemm Részó soproni számgyakornok pedig a lévai pénzügyigazgatósághoz számtisztviselővé nevezetett ki.

— **Áthelyezés** A pénzügyminiszter Kosszólányi Atilla számvizsgáló, a lévai kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivőség aranyosmaróti kirendeltségének főnökét Budapestre helyezte át s helyét Zseidlik Károly számvizsgáló, a lipótszentmiklósi kirendeltség főnökének áthelyezésével töltötte be.

— **A Lévai Kath. Legényegyesületben** november hó 20-án este 7 órakor a szocializmusról tart szabad előadást Jónás Imre elnök.

— **Thea estélyek** A lévai izr. nőegylet a téli hónapokon át havonként egyszer az Oroszán szálló nagytermében thea estélyeket fog rendezni. Miután ezen estélyekhez külön meghívókat nem szándékozik kibocsátani, ez uton hívja fel úgy az egyleti tagok, mint a t. nagyközönség figyelmét. A nap, melyen az estélyt megtartani szándékozik, mindannyiszor szivességből itt közölni fogjuk.

— **Kamarai közgyűlés** A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara f. évi október hó 29-én tartotta rendes havi közgyűlést Kilitner Károly elnöklés alatt. Legfontosabb tárgya volt a közgyűlésnek az új szövetségi törvényjavaslata vonatkozólag a kereskedelmi osztály által előterjesztett észrevételek tárgyalása. A közgyűlés az osztály valamennyi javaslatát egyhangulag elfogadta, mely javaslatok leginkább a fogyasztási és hitelszövetkezetekre vonatkoztak. A főbb kívánalmak: hogy fogyasztási és hitelszövetkezetek az új törvény életbe lépése után csak politikai hatóságok közreműködésével és az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleménye alapján felállíthatók legyenek; sem a cégbe, sem az alapszabályokba fel ne vétethessék oly határozmány, amely a szövetkezet politikai, felekezeti, vagy nemzetiségi jellegét feltüntetné, illetve megállapítaná; a fogyasztási és hitelszövetkezetek csak korlátlan felelőség mellett alapíthatók legyenek; a fogyasztási szövetkezetek kereskedelmi képzettségű üzletvezető tartani kötelesek, állami tisztviselők, lelkészek, tanítók, közönségi előjárók és jegyzők igazgatósági tagokként ne vállalhassanak; a fogyasztási és hitelszövetkezetek üzletkezes nem tagokra semmi körülmények között ne terjeszthessék ki; állami egyedürségi cikkek elárúsítása a fogyasztási szövetkezetek

nek egyáltalában meg ne engedessék, ha pedig ez financiai szempontokból kivihető nem volna, legalább arra köteleztessenek, hogy ezeket elkülönített helyiségekben árulják; munkásélelmezési raktárak a munkásoknak csak bérük feléig nyújthatnak hitelt s végül, hogy a hitel és fogyasztási szövetkezetek semmiféle állami támogatásban vagy kedvezményben nem részesíthetők.

— **Gyász ünnep** A lévai kegyes-tanítórendi főgimnázium ifjusága folyó évi november hó 19-én délelőtt fél tíz órakor a főgimnázium dísztermében, holdogult királyné emlékére „Erzsébet” gyászünnepet rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Az ünnepet 8 órakor istentisztelet előzi meg a róm. kath. plébániai templomban.

— **Halálozás** Folyó hó 8-án halt meg Biró János, városi díjnok 42 éves korában. A Vári-féle vendéglőben alakult jótékony-célú „Rómany” asztaltársaság, melynek jegyzője volt, szép koszorút helyezett ravatalára.

— **A pecsenyés bódék** Már ki van mondva a szentencia; alig hogy odébb tették őket, már is tolják megint kifelé. De azért nem nagy a bánatunk, vigasztal bennünket az, hogy a pecsenyébódék mostoha sorsa városunk gyors fejlődésének tanujala. Még ugy 25 év előtt a mostani újbódék palotaszámba mentek volna a régi város-háza mellett. Azért mégis minden meglett-kor „gyűlék” bódékra, a mai új város-ház körülbelül a kávéház — helyén, ahol reggel és este egy garasért pompás jó, meleg palalevest lehetett venni, sőt még kávét is, mert hát kávéház nem vala. — Egy aggodalmas városi atya különben azt mondta, hogy kár addig elterelni a pecsenyés boltokat, míg az új fogadó fal nem épül...

— **Anyitramegyei gazdasági egyesület** a f. aszályos év folyamán — különösen azon bizonyult körülményből kiindulva, hogy az olyan területek birták ki legjobban a szárazságot s nyújtották a legkedvezőbb természettermékeket, amelyek mélyen voltak megművelve, — nagy és széleskörű akciót indított a gözekezővetkezetek létesítése érdekében. F. hó 7-én Nyitramegyei székhelyűl az „Első” nyitramegyei gözekezővetkezet” már meg is alakult 19 taggal 1727 ültetvénnyel. A tagok legnagyobb része kisebb gazdálkodó, akik legnagyobb részt cukorrépat is termesztnek. A gözekezővetkezetek iránt meggyeszte nagy az érdeklődés és legközelebb Érsekújvár környékén egy újabb gözekezővetkezet fog megalkulni. Az első nyitramegyei gözekezővetkezet ügyvezető elnöke Leidenfroszt Károly lett. Igazgatósági tagokul: Leidenfroszt Károly, Rosenthal Ignác, Pflü György, Korec Ádám, Farka Gyula; felügyelő bizottsági tagokul: Bauer Lipót, Munk József, Turcsok Mihály és Korec Balázs választották meg. A gözekezővetkezet egyuttal belépett a nyitramegyei gazdasági egyesület tagjai sorába. Az alakuló közgyűlésen a nyitramegyei gazdasági egyesületet Velcsey József titkár képviselte.

— **A világ bortemelése** A világ egyes államainak bortemeléséről és várható fogyasztásáról már nagyjából elkészültek a jelentések: Eszerint a világ bortemelése 162 millió hektoliterre és a fogyasztás 159 millió hektoliterre tehető. A bortemelő államok élén Franciaország áll 55 millió hektoliter termeléssel, míg Ausztria-Magyarország a hatodik helyet foglalja el, 42 millió hektoliter termeléssel. Legkisebb termelése van az Egyesült Államoknak, ahol csupán 23.000 hektoliternyi termésre lehet számítani.

— **Gyékénes szerencsése** A kultusz-kormány a gyékényes közalapítványi birtokot — 216 hold — parcellázásra eladta a közönség lakosainak. A vevők holdankint előre 60 koronát, azután 50 éven keresztül a hátra levő 540 koronának 4%-át fizetik s ezzel a birtok övék maradt. Így a kultusz-kormány is nyer, meg a vevők is könnyen kifizetik, vagy utódaik, ha jól gazdálkodnak. Nagy is a gyékényesi tótok öröme; egy szemtanu állítás szerint 2 hétig folyt az „oldomás” és ez idő alatt józan ember a ’aiban nem találtott.

— **Magyar gyújtó** Értésüléstünk szerint a pénzügyminiszteriumban a gyufa-monopólium életbeléptetését tervezik. Ezen újítás nem terhelne a közönséget, sőt a hazai ipar és a munkásviszonyok javára szolgálna; éppen az a b. j., hogy amióta mozgalom indult meg arra nézve, hogy a közönség csak hazai gyújtót vegyen és használjon, az osztrák gyújtó-gyárak sorba megvették a magyar — különösen kénes — gyújtógyárakat, mert különben „becsukhatták volna a boltot.” Az a nehézség, hogy ezeket most mind kártalanítani kellene. Az előzényből pedig az a tanulság, hogy az összetartás kicsi dolgokban is nagy eredményt hoz létre.

— **Itt a tél** Egy-két napi előcsatározás után tegnap reggelre alaposan berontott a tél és leszedte azt a kevés zöldet, amit az ősz imitt-amott még melengtetett. A heti piacon érezhető is volt a fagy hatása, kevesebb alkudozás történt, gyorsabban köttetnek az üzletek, sőt a „majgyűjtés” urak sem lóbálták oly sokszor a pástétom-maté-riát, mert hát megfázik az ember keze, ha hátszám nem monsa is.

— **Egy korona vándorlása** A „Nyitramegyei Szemle” közölte azt a financiai csodát: Béla tartozott Árpádnak 2 koronával, melyet az előbbi soká nem adott

... vissza hitelezőjének. Kálmán, Bélának másik barátja, egyszer megszorult pénzben és Bélától kölcsönöz két koronát és szintén hosszabb időn át tartozott vele. Jólláhat már megadhatta volna. Egyszerre Árpádnak valami havi részletfizetése akadt, de nem lévén elég pénze, három koronát két kölcsön Kálmántól és miután azzal teljesítette kötelezettségét, egyszer az utcán talál egy koronát. S Árpád mint jó gazda, miután a pénzt találta, elmegy vele Kálmánhoz és azt mondja: itt van egy korona, most már nem tartozom csak kettővel. — Kálmánnak eszébe jut, hogy ő tartozik Bélának, elmegy ez utóbbihoz és azt mondja: visszahoztam tartozásomnak felét, már most csak egy koronával maradok adósod. — Béla szintén visszaemlékezik, hogy ő is már régen tartozik Árpádnak két koronával, elmegy ez utóbbihoz és azt mondja: Tartozom neked két koronával, itt van az egyik, most már csak egygyel tartozom. — Árpád alig hogy birtokába jut az új koronának, siet vele Kálmánhoz e szavakkal: Itt van a másik koronád, most már nem tartozom csak egygyel. — Kálmán még azon melegebben felkeresi Bélát és azt mondja: Itt van a másik koronád, most már nem tartozom semmivel. Béla épül a jó példák és követni akarja, elmegy Árpádhoz és hasonlóképp mondja: Itt van a másik koronád, most már kvittek vagyunk. Árpád megőrül ennek és elmegy Kálmánhoz, mondván: itt van a harmadik koronád, most már semmivel sem tartozom. — És ezzel az egy koronával mind a hárman törlesztették összes adósságaikat.

A barsi nóták. A magyar nép zivataros századaiban született meg a szőlőművelés, hogy „nyelvében élt a nemzet”. Akik azonban a mi öreg Lakatos Sándorunkat hallották hegedülni, azok rájöttek azon kedves igazságra is, hogy „dalaiban érez a nemzet Igazán érez, sir, ha a mostoha századok temérék fájdalom zokog a hegedű panaszos szavában és csapongó örömmé változik a bánat, ha a busongó nótákat pajkos ütemű, fülbemászó muzsikájú talpala valók váltják fel. Nekünk lévaiaknak sokszor bizonyították ezt az igazságot Lavottának és Biharnak máltó utóda: az öreg Lakatos, az igazi vérbeli primás. Sajnos, elhódította őt tőlünk a főváros. A mi Lakatosunk most a József-körút egyik tényes kávéházában játszik — a közönség szívvel. De hogy nem felejtett el bennünket és hogy dacára a fővárosi finnyas közönség hízogó becézéseinek, mégis visszavágyik hozzánk, azt legjobban bizonyítják azok a melabus barsi nóták, amelyeknek hallatára sir a közönség is, sir Lakatos is, sir a banda is. És ha valaki a közönség közül megkérdezi, hogy hol tanulta, kitől tanulta azt a szívemerkölő nótát, akkor az öreg Lakatos elmélázva tekint a közönség között levő sok barsmegeyre és tompán, elfogódva feleli: Ezt...? Ezt még Léváról hoztam magammal!

Vadák szállítása. A beügyminiszter az orvadászat s a vadak tilalmas időben való eljétének megállítására végett elrendelte, hogy elejtett vadak adásvétele és szállítása csupán azok jogos szerzését bizonyító igazolványok felmutatásával történhetik. Igazolványul szolgál ama vadászati utulejdonosának vagy bérlőjének, avagy ezek megbízottjának az illetékes községi előjáróság által látamozott bizonyítványa, a kitől szerzettetett. A rendelet megvezetői 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók.

Piaci tolvaj. Az utóbbi időben a betivásárok alkalmával ismeretlen tettes a szekerekről egy-egy zsák kukoricát lopott. S bár a rendőrség a tettes kipuhatolására a legzelesebb körben a nyomozást megindította, elfogni nem sikerült. A mult hét szombatján Mácsik István mohi lakos, midőn szekerehez közeledett, észre vette, hogy arról egy tót ember a zsák kukoricát leemelve, vállára vette s tova vitte. Utána futott s elfogta az ügyes kukorica tolvajt, ki a rendőrség előtt a zsold Vended garamujfalusi lakosnak vallotta magát, azonban a terhére rótt lopást tagadta, állítván, hogy a zsák kukoricát napasszonya vette s ő csak szivességből akarta azt a kocsirol elszállítani. Minthogy azonban ezen minden alapot nélkülöző vallomását a tanuk megcáfolták, annál fogva a nevezett megbüntetése végett az ügy a lévai kir. járásbíró-sághoz tétellett át.

Léván október hóban meghaltak: Özv. Horváth János élt 70 évet, özv. Laki Józsefnek szül. Cservik Katalin élt 89 évet, Rajcsányi Béla élt 4 1/4 évet, özv. Nagy János élt 51 évet, Balla Eszter élt 18 évet, Urbán András élt 25 évet, Mészáros János élt 3 napot, Mihálka Irén élt 4 hónapot, Kacián István élt 2 évet.

A osztálysorsjáték játéktérve. A m. kir. szab. osztálysorsjáték hivatalos játéktérvét, a melyből az világlik ki, hogy összesen százhatvan sorsjegyet közt 14 459,000 koronát sorsolnak. ki, a nagyközönség bizonyára ismeri. Tudja ugyan róla azt, hogy a világ valamennyi osztálysorsjáték-terve közt a legjobb, de mégis csupán csak nagy számsort lát benne. Hanem az élet elvenségét vitték a sorsjátékba azok az adatok, amelyeket nemrég egyes főnyeremények nyerőiről megtudnunk sikerült s amelyeknek akkor közöltünk is. Egész sor ember: iparos, hivatalnok, kereskedő, gazda, önálló és alkalmazott vonult el előttünk, akik hol egy-egy nyolcad, hol egy-egy negyed sorsjeggyel

vagyona tettek szert. Ok az eleven bizonyítékai és hirdetői annak, hogy a m. kir. szabad osztálysorsjáték játéktérve megfelelő világszerzte elterjedt kitűnő híreinek.

Az élelmi cikkek áruláshoz. Majdnem minden élelmi cikk árának emelkedése arra kényszeríti háziasszonyainkat, hogy újabb megtakarításokról gondoskodjanak. Ez alkalomból arra emlékeztetünk, amire gyakrabban utalunk, hogy a Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé használatával nagy megtakarítás érhető el. Sok esetben a bakkavé teljesen nélkülözhető s így nem egy többet kiadásért kárpótlást nyerhetünk. Előítélettel mentes háziasszonyok külsőben is már régen „iszta” Kathreiner kávé adnak az asztalra s a mint a tapasztalat tanítja, aki egyszer már megízokta, nem akarja többé nélkülözni. Erősen elkészítve a „Kathreiner féle Kneipp-maláta kávé” ízében igen kellemes s különösen gyermekeknek tápdús és vérképző. E mellett az étvágygerjesztő kávészín eléréséhez sokkal kevesebb tej is szükséges, mintha az erősen színező kávépótlékot használjuk; tehát itt is van megtakarítás. Mindezeket az előnyöket természetesen csak a „valódi” Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé nyújtja. Hangsúlyozzuk ezért a bevásárlásnál a Kathreiner nevet és kérjük az eredeti csomagokat Kneipp páter arcképével és ne fogadjunk el nyitva mérlegelt, egyszerűen pörkölt termékeket, vagy másképpen csomagolt hitvány utánzatokat.

Szinészet.

Hétfőn, november 7-én „Bó bórca” került színre. A magyar szini irodalomnak ezen egy tartalom-, mint zenei tekintetben igen értékes terméke nemcsak a fővárosban, de ország-szerzte meghódította a közönséget. Mindezek dacára — sajnos — a hétfői előadás nem nagyszámú közönséggel ment meg, pedig a játék nem volt méltatlan a darabhoz, ha tekintetbe vesszük a vidéki színészet mešovább körülményeit. Kővi Juliska (Bob) most is kedves és eleven volt, átértette és átérte szerepét, uralkodott is fölötte; szépen, tisztán énekelt Ábrahám Irén (Amy), jól is játszotta szerepét; Ernyei (Pomponius) is jól érvényesítette a darab egyik legszebb gondolát: a holló és galamb dalát. A jelenlevők zajos tapsal jutalmazták érte.

Keddén a „Postás fiú és huga” c. érekes bohózatot adták elő. Igen ügyes dolgot és a mellett elég tartalmas. A szereplők közül kiemelhetjük Kővi Juliskát (Kári), Bátorfi Bélát (Báró Szalanci), Ernyei Jánost (dr. Csipkes); sok megérdemelt tapsot aratott Deák Gyula a postás fiú szerepében; pompásan beleélté magát a neki való szerepbe, kitűnően is tudta is érvényesíteni. Kővi Juliskával való jelenetei keresetlenül is szépek, érzelmesek és igazak voltak, e mellett erős komikai tehetséget árult el a beavatározási jelenetben.

Szerdán sikerült hangversenyt rendezett a társulat, igen változatos, érdekes műsorral; ez és a rá következő egyfelvonásos darab élvezetessé tették az estét. Ezzel bebizonyította Fehér Károly színtársulata, hogy kelő méltánlással hiányában is parkodik kielégíteni a közönséget; ambcióval és kedvvel adták elő szerepeiket. A hangverseny műsorából kivált Bodochányi karmester virtuóz zongorajátéka, Ábrahám Irén finom színezéssel ésdoditdala, Vákár Vilmos eneke és érzelmonál áthatott szavallása; igen ügyes volt Kővi Juliska és Deák Gyula táncsa, Horváth Győző pártós nótái, Zilahy János a „kewiári bucsu”-t szavallta komoly, diszkrét és őszintén mondhatjuk: tökéletes, igaz színezéssel.

A hangverseny után a „Pillangó kisasszony” című egyfelvonásos énekes dráma került színre. A darab maga is igen szép, megrázó hatású. Egy szegény kis japán gesának szomorú történetét tárja elénk, akit egy amerikai tengerész tiszt játékszernek tart és a kinek az a méltatlan játék életébe kerül. A főszerepet — Pillangó kisasszony — D. Pető Stef játszotta nagyon finoman kidolgozott, igazán tárgy- és stilszerű alakítással; azok a könnyek, melyek a játék folyamán a hölgyközönség szemében ragyogtak, tettek legőszintébb tanúságot arról, hogy művészeté mély volt és igaz.

Csütörtökön d. u. 4 órakor ifjúsági előadás volt, „Cokona Vitéz Mihály”. Gécz M. darabja. Szép motívumok vannak a darabban, ámár hézagos a cselekménye, a lelkes deákok úgy is el voltak ragadtatva. Kár, hogy a szintársulat vezetősége özőleg nem tudatta az iskolai hatóságokkal a tervet, ez esetben en gros jelenhetett volna meg az ifjuság.

Ugyanezen nap este „Sherry” 3 felvonásos operette került színre. Az érdekes, mulatózó darabban a társulat legjobb erői szerepeltek; jól és egybehangzóan játszottak. Itt jó alakítást mutatott E. Zöldi Hermin, neki való szerepe volt.

Pénteken D. Pető Stef és Kővi Juliska jutalomjátékukal „A doktor ur” című bohózatot adták. A szép számú közönség élvezte a jó előadást, általában egyetemleges dicséret illeti a szereplőket, de különösen D. Pető Stef, Kővi Juliska, Bátorfi arattak tapsokat. Deák Gyula pedig ismét pompás alakítást mutatott be. Szombaton egy 4 felvonásos dráma, a „Takarodó” került színre.

Szerkesztői üzenet.

Dr. R. né R. E. Zombor. Köszönjük a kedves dolgokat, majd sorra jönnek; úgy véljük, nem evülnek el. Sok szerencsét a jövődő témához! K. E. Ipolyságh. Köszönettel vettük.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet és nyugtázás.

Az aranyosmórtói járás főszolgabírói hivatala utján 75 kor. 80 fillért, a verebélyi járás főszolgabírói hivatala utján pedig a barsbessenyői körjegyzőség részéről 16 kor. 60 fillért, összesen 92 kor. 40 fillér készpénzt kaptunk Stefánia Árvaházunk céljaira.

Amidőn fenti összegek kézhez vételét — e lap szivességből — nyilvánosan is van szerecsénk nyugtázni, fogadják a fent írtelt hivatalok vezetői szives közreműködésükért, a hegyes adakozók pedig jótémnyükért kis árváink nevében leghálásabb köszönetünket.

Léván, 1904. november 3.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nögyl. alelnök. nögyl. titkár.

Köszönet nyilványítás.

Mindazok, a kik felejtethetlen férjem gyász-szertartásán részt vettek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Mály tisztelettel

özv. Biró Jánosné.

„Lévai prot. temetkezési egyesület.”

Tisztelettel hozom tudomására minden érdeklődőnek, hogy e hó 6-án megalakítottuk a „Protestáns temetkezési egyesületet”. Célja egyesületünknek megkönynyíteni a tagoknak tisztességes eltemetését. E célra minden egyleti tag számára egy-óra 50 koronát utalványoz ki egyesületünk. A töke nagyobbodásával a részvény emelkedni fog. Tagja lehet egyletünknek minden 12 életévet betöltött, de 70 évet meg nem haladott bármely vallású tisztességes és egészséges férfi és női tagja társadalmunknak. Minden tag belépésekor egyszer s mindenkorra életévének megfelelőleg fokozatosan emelkedő tagdíjat fizet az alapitoke gyarapítására és minden egyesületi tag halálakor 20 fillért. Az egyesület halottas kocsiját, alapszabályaink értelmében, a tagok 4 koronáért, nem tagok 10 koronáért vehetik igénybe, vidékiek pedig 30 korona lefizetése ellenében. Bövebb felvilágosítással alulirt szolgál, kineél beiratkozás végett élektort igazoló keresztlevéllel délelőtt 9—11-ig és délután 4—6-ig bármely napon lehet jelentkezni.

Birtha József
e. elnök.

Nyilvános nyugtázás.

Október 31-én tartott vallás-estély parcsely pénzéből és különféle adományokból 48 korona, illetve 33 korona gyűlt a „Bathien katalin keresztény nőgyűlet” részére. A nemes adományokért hálás köszönetünket fejezzük ki az egylet nevében. Részletes kimutatásunk a következő:

Perselypénz . . . . . 44 K. 60 f.
Kiss Károly ref. lelkész adománya . . . . . 1 K. — f.
A lévai temetkezési egylet adománya . . . . . 2 K. — f.
Gyapay Ede adománya . . . . . — K. 40 f.
Összesen: 48 K. — f.

Ezzel szemben a kiadás: (Bílyeg, villamvilágítás, szolgáknak stb.) . . . . . 15 K. — f.
Tiszta jövedelem . . . . . 33 K. — f.
Léva, 1904. november 10.

Birtha József
e. felügyelő.

Lévai piaciátrak.

Bevittezőtő. Könyv József rendőrkapitány.
Buza m.-mászánként 18 kor 40 fill.
19 kor. 20 fill. Kátározas 15 kor. — fill.
16 kor. — fill. — Ruzs 13 kor. 60 fill. 14 kor.
20 fill. — Arpa 14 kor 40 fill. 15 kor. — fill.
Zs 14 kor. 40 fill. 15 kor. — fill. — Kukorica
15 kor. 60 fill. 17 kor. 60 fill. Bab
19 kor 60 fill. 20 kor. 20 fill. — Lencse 25 kor.
20 fill. 27 kor. — fill. — Köles 9 kor. — fill.
10 kor. 20 fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten.
Vöröshara 60—80 kor. Luczerna 48—55

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1904. évi november hó 6-tól 1904. november hó 13-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Pasztyjér M. Babinyec Katalin	leány	Anna
Krammer J. Stefának Rozália	fiú	István
" " " "	leány	Mária
Gyurovics Demeter Csicsik A.	leány	Mária
Schwarz Dezső Weisz Szali	fiú	Sándor
Hegyi Mária	leány	Anna
Bozsényik József Pleva Mária	leány	Mária
Scháli István Gyöngyi Mária	leány	Erzs. Mária
Lehocky Erzsébet	leány	Anna
Grman József Balog Eszter	fiú	István
Botlik Lajos Németh Zsófia	fiú	Miklós

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Preic János Repicky Anna	róm. kath.
Kovács István Poljakovics Anna	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Sinák Jánosné Bózsik Apollonia	87	idült veselob
Komlósi Károly	41	bright kór
Biró János	42	gyomor fekély
Heic János	19	tüdővész

Nyilttér.

Női-Massage!

Hogy a t. Hölgyközönség igényeit is kielégíthessem, felelősemet, ki szintén orvosilag képzett masszázsoló, ajánlom a t. családokhoz masszázsoló.

Tisztelettel

Kucsera János
masszázsoló és vizgyógykezelő
Léván, Damjanich-utca 26.

HUS- és TENYÉSZ-BÁRÁNYOKAT
legjobb minőségben ajánl
Uradalmi bérlőség
Osztroluka (Zólyom megye).

Német leány

alkalmazást keres gyermekek mellé, vagy mint jobb alkalmazású szobaleány, Szépen varr és a kézimunkát is érti
Cím: K. Koháry utca 77.

Eladó ház.

Verebélyen a főuton egy ház, melyben 25 év óta jó forgalmu kereskedés van, szabadkézből eladó.
Bövebbet BLUM R. cézernél Léván.

Eladó takarmány.

Jancsó Kálmán gazdasága Deménden, elad:
1000 mm. burgundi répat,
200 „ szénát,
800 „ szalmát.

Eladó könyvek.

Jókai Mór összes művei
Nemzeti diszkiadás, valamint
Osztrák-Magyar Monarchia
összes kötetet diszkiadásban
olcsón eladók.
Cím a kiadóhivatalban.

Borju bélt

vesz legmagasabb áron
SAMEL LEOP. bőrüzlete
TEPLITA-SCHÖNAU.

Bali selyem méterenként 60 krajcártól, legfrissebb újdonságok. Franko és vamentesen házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.
Henneberg selyem-gyár, Zürich.

Léva és vidékén osztálysorsjegyek

Török A. és Társa
legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából
Budapest, VI., Teréz-körút 46/a.

kizárólag nálam kaphatók.

Az I. osztály húzása folyó évi november hó 24- és 25-en.

Az I. osztály sorsjegyek árai:
1/4 sorsjegy 1/2 sorsjegy 1/3 sorsjegy 1/5 sorsjegy
12 kor. 6 kor. 3 kor. 150 kor.

Kiváló tisztelettel

Kohn Adolf

vegyeskereskedő
Léva.

TEA, RUM és TEA-SÜTEMÉNY

legfinomabb és legjutányosabban
KOHN LAJOS
fűszer és csemege kereskedésében kaphatók Léván.

Hirdetmény.

Ezennel közzéteszem, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügy-miniszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1904. november 24. és 25-n tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca) felől. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1904. évi október hó 30-án.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefű czukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-felét keressük, mivel sok haszontalan utánzata van. 1 doboz ára 60 fillér. Csak RETHY-felét fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Külsőleg használva és megfűtésével bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-jegyzettel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter Gyógyszertára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétkölés.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vízson és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat, „Asszonydicséret“

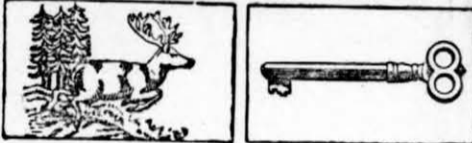
védj. gyej., a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentti.
  2. Fáradtságot a negyedére.
  3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
  4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
  5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.
  6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásznál.
- Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszerű kísérlet után.
- Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a szarvas szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikevel legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

JÓ SZERSZÁM FÉL MUNKA!

Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb.

Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Minden háziasszony

kérjen a legújabbban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéból

melynek aromája kitűnő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

Jegyzet: fődjék, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörköltve, mi által elvesztí szerszámját a kiadja illó olaját.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főárusítónak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségnél többet fizettünk ki nagybecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magyar királyi szabadalmazott 15 osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervezési árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás már f. é. november hó 24-én és 25-én lesz.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárusítók osztálysorsjáték-üzletel:

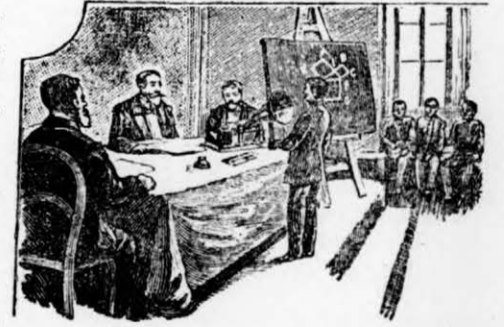
Központ: Teréz-körút 46a. I. fiók: Váci-körút 4a. II. fiók: Múzeum-körút 11a. III. fiók: Erzsébet-körút 54a.

Hangverseny Grammophon

A jelenkor csodagépe!

Beszél, énekel, zenél, rendkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek és kávéházaknak.

Több ezer reproductió a világ leghíresebb művészeitől.

Raktáron kapható: **Klein Sándor**
órák és ékszerésznél Léván.

THOMAS-SALAK

lőhere és csillagjegyűk — úgy összfosphorsav, mint cytromsavban oldható phosphorsav szerint legolcsóbban beszerezhető

Dukes és Herzog cégnél
Galgóc,

mütrágya és erőtakarmányeműk nagy kereskedése. Közvetlen. bevétel — **Chilialétromban** — 1905. tavaszi szállításra.

„UNION“
elsőrendű fehér szárított moslékból, melynek emészthetősége az eddig ismert szárított moslékból sokkal nagyobb. Kívánatra bérmentve mintával és árajánlattal szolgálunk.

Mütrágyafélék:	Erőtakarmányok:	Különféle:
Thomasphosphat	Buzakorpa	Gépolajok fumei
Kainit és kálisó	Rozskorpa	Carbolneum
Superphosphat	Szárított mész	Tovotte-kenőcs
Chilialétrom	Szárított répaszelet	Kocsikenőcs
Trágyafőz	Melasse	Cemement
Szárított marhatrágya.	Szárított sörtörköly	Tőzegpor és alom
	Kender és repcedara	Gabonaszák
	Cocoódió-dara	Ponyvák.
	Olajpogácsa	
	Malátacsíra	
	Tengeri.	